

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۲۸ اسفند ماه ۱۳۰۹ * (۲۹ شهر شوال ۱۳۴۹)

فهرست مذاکرات

۱ (تصویب صورت مجلس)	۵ (تقدیم سه فقره لایحه از طرف آقای وزیر عدلیه)
۲ (تقدیم سه فقره لایحه از طرف آقای وزیر امور خارجه)	۶ (شور و تصویب لایحه تکمیل اعتبار مدارس فارس)
۳ (سؤال آقای فهیمی و توضیح آقای وزیر امور خارجه)	۷ (اقتراح برای شرفیابی و تبریک عبد نوروز)
۴ (شور و تصویب لایحه متمم لایحه بودجه مسیلتی)	۸ (موقع دستور جلسه بعد ختم - جلسه)

مجلس دو ساعت و ربع قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس روز چهارشنبه بیست و هفتم اسفند ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند * *

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (نمایندگان -)
 خیر (صورت مجلس تصویب شد)
 [۲ - تقدیم سه فقره لایحه از طرف آقای وزیر امور خارجه]
 رئیس - آقای وزیر امور خارجه فرمایشی دارید؟
 وزیر امور خارجه - سه فقره لایحه قانونی است که تقدیم مجلس شورای ملی میکنم که یکی از آنها راجع است به عهد نامه مودتی که بسته شده است بین دولت ایران و لتونی

و یکی دیگر هم خاطر محترم آقایان مسبوق است که يك محکمه بین المللی هست در لاهه که دولت ایران قبول کرده است اساس آنرا و اخیراً این مسئله هم در مجلس شورای ملی طرح و تصویب شده است. در اساسنامه آن محکمه بین المللی يك ماده ایست که در آنجا بدول اختیار داده شده است که اگر بخواهند در يك موارد خاصی از اختلافات بین المللی ملزم به حکمیت شوند دولت ایران

* * عین مذاکرات مشروح نوزدهمین جلسه از دوره هشتم تقنینیه . (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

دایرة تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * اسامی غائبین که ضمن صورت مجلس خوانده شده است : غائبین با اجازه - آقایان : آشتیانی - ارباب کیخسرو و غائبین بی اجازه - آقایان : تیمورتاش - دبستانی - حاج میرزا حبیب الله امین - حاج محمد رضا بهبانی - اورنگ - اعظم زنگنه - چایچی - کفائی - رحمتا - بنك دار - عبد الحسین خان دیا - آقا رضا مهدوی - مسعود تابتی .
 دیر آمده بی اجازه . آقای دکتر امیر اعلم

مقتضی دانسته است که این ماده را قبول کند و این التزام را بپذیرد در مقابل دول دیگری که آنها هم همین التزام را پذیرفته اند. در این موضوع هم يك لایحه قانونی تقدیم مجلس شورای ملی میکنم يك لایحه دیگر هم شهریه مختصری است از برای باز ماندگان یکی از اعضاء وزارت خارجه که مرحوم شده است و البته نمایندگان محترم توجه خواهند فرمود که به زودی تصویب شود.

۳- سؤال آقای فهیمی و توضیح آقای وزیر امور خارجه

رئیس - آقای وزیر امور خارجه آقای فهیمی بمن می نویسند که از آقا سؤالی دارند و اجمالاً هم آگاهان کرده اند اینک حالا آماده هستید برای اینکار؟

وزیر امور خارجه - سؤالشان راهین امروزه بنده اشاره فرمودند قبلاً سابقه نداده بودند ولی ممکن است سؤالشانرا بفرمایند تا هر اندازه که ممکن باشد جواب عرض کنم.

رئیس - آقای فهیمی

فهیمی - سؤالی که من میخواهم از آقای وزیر امور خارجه بکنم مستلزم ذکر مقدمه است و باین جهت اگر قدری مقدمه مفصل بشود باید آقایان من را عفو بفرمایند زیرا که بدون این مقدمه مقصود من حاصل نخواهد شد.

هر فرد و یا هر ملتی که کار خوب و عمل مشروع می کند بیسی از علنی شدن کار خود ندارد. مملکت ایران الحمدلله امروز در سیاست داخلی و خارجی خود کار بدی نمیکند که بخواهد آنرا از کسی مستور بدارد و آنقسمت از عملیات دولت شاهنشاهی در سیاست داخلی که ناگفته میماند یقیناً از نقطه نظر عدم میل به تظاهر و خود نمائی است زیرا که عمل خودش بهترین معرف است و کار خوب را همه می بینند و همه میفهمند اما در سیاست خارجی و روابط خارجی ایران همه مردم و مخصوصاً مجلس شورای ملی حق دارند که مطلع و ذینظر باشند.

مخصوصاً دولت ایران که دارای سیاست خارجی ساده و سالم با تمام دنیا بوده است و نه بحق کسی میخواهد

تجاوز بکند و نه اجازه بدهد که کسی حق او را پامال کند باید دارای سیاست خارجی روشن و علنی باشد.

مردم ایران حق دارند بداند کدام يك از ممالک پاس احترام حقوق مملکت ما را نگاهداشته و کدام يك نسبت بهمانندی و تجاوز مینمایند.

محتاج بتذکر و عرض من نیست که در دنیای امروز هیچ مملکتی نمیتواند بحق دیگری تجاوز نماید و آن دوره که يك ملتی بر ملت دیگر بطور ایجابی حمله میکرد سپری شده است و الا ما خودمانهم ممکن بود همین عمل را بکنیم.

متأسفانه تا بحال سیاست دولت این بوده است که در سیاست خارجی معتقد باستتار مطالب باشد و این رویه نه تنها مفید نیست بلکه مضر است زیرا که اولاً اخبار مستور میماند و در السنه و افواه داخلی باشاخ و برگهای غریبی منتشر میشود بعلاوه مطبوعات خارجی نسبت به پیش آمد مملکت ما مشروحاتی مخلوط به راست و دورغ مندرج مینمایند در صورتیکه مطبوعات ایران در مقابل ساکت و خاموش میمانند و خارجیهها این سکوت را از یکطرف حمل به بی حسی ایرانی مینمایند و از طرف دیگر انتشارات مغرضانه را در عوض حقیقت میپذیرند. مجلس شورای ملی بواسطه بی اطلاعی از حوادث خاموش است و این سکوت نه تنها مفید نیست بلکه مضر است و بازم تعبیر به بیحسی و بی علافگی ایرانی نسبت بخودش می شود. از پارسال در چند مورد شنیده شد که از طرف پاره ممالک که دم از دوستی بایران میزند تجاوزات بینی نسبت بحقوق ایران بعمل آمده و این تجاوزات را جز بخود سری و پابند نبودن بقیود بین المللی بچیز دیگری نمیتوان حمل نمود مردم ایران حق داشتند و حق دارند دوست و دشمن خودشانرا بشناسند - مجلس شورای ملی حق دارد از دولت تقاضا کند که از حالت نزاکت مآبی فوق العاده خارج شود و لاقلاً مثل گذشته شکایت و جنجال بکند تا اینکه در دنیای تمدن بفهمند و بداند بایران چه معامله میکند علی الخصوص که ایران عضو جامعه ملل است و باید تجاوزات نسبت بخود را بسمع جامعه برساند مدتی است که مشاهده می شود در خارج از ایران در مطبوعات انتشارات دروغی نسبت باوضاع ایران و عملیات

دولت و جریان افکار عمومی بنام تشکیلات ایرانی انتشار داده می شود - مثلاً من نمیدانم آقای وزیر امور خارجه ستاره سرخ و یککار و ورق پاره های دیگر از این قبیل را دیده اند یا خیر ولی من که بعضی از آنها را دیدم اطمینان دارم که این اوراق نه تنها از طرف ایرانیها نیست بلکه هر ایرانی از خواندن آن وی سواد وی بی اطلاعی و مغرض بودن نویسندگان آن متعجب شده و بر آنها میخندد - نویسندگان این قبیل اوراق ایقدر از دائره فهم دور هستند که بخود زحمت نمیدهند حتی تلفظ کلمات فارسی را خوب یاد گرفته و آن کلمات را بخوبی که ما ایرانیها تلفظ میکنیم بنویسند - مضحک تر اینست که این اوراق بنام فرقه جمهوری خواه و یا کمونیست منتشر می شود و مثل اینست که از طهران نوشته و ارسال می شود ولی مختصر دقتی در عبارات آن بخوبی ثابت میکند که تمام این اوراق پول اجنبی و بانشاء اجنبی و برای منفعت اجنبی (صحیح است - صحیح است) در لیب سینگ آلمان چاپ و باطراف منتشر می شود.

ما البته در ایران فرقه جمهوری خواه و یا کمونیست ایرانی را مسخره میکنیم زیرا که میدانیم همچو فرقی در ایران وجود ندارد (صحیح است) ولی در خارج از ایران که از اوضاع و افکار داخلی ایران اطلاع ندارند ممکن است تصور بکنند که اینگونه صداها که از حلقوم اجنبی بنام ایرانی خارج می شود وجود خارجی دارد.

در اینصورت بعقیده من در تشخیص روابط سیاسی ما فقط ملاحظه مراسلات و اظهارات رسمی کافی نیست و باید مجموع ترشحات سیاست يك مملکتی را در نظر گرفت و نسبت به آن ماهم سیاست متقابل خودمان را تنظیم نماییم. (صحیح است)

قصد من البته يك دولت و يك مملکت نیست و همین رویه را ما باید نسبت بکلیه ممالک همجوار و غیر همجوار اتخاذ کنیم. (صحیح است)

بنا بر آنچه عرض شد بنده از آقای وزیر امور خارجه سؤال میکنم علت این استتار سیاست خارجی چیست؟ آیا ممکن است به ما وعده بدهند که سیاست خارجی ایران در حدود ممکن از حالت استتار خارج شده و بمعرض اطلاع افکار عامه و مجلس شورای ملی گذارده شود

و یا اینکه در این عمل مضرتی را مشاهده میفرمایند؟

وزیر امور خارجه - سؤالی که نماینده محترم فرمودند البته يك سؤال خیلی مهمی است مطالبی هم که در مقدمه اظهار فرمودند مطالب خیلی صحیح و خیلی با اهمیتی بود ولیکن گمان میکنم که بهمین دلیل که مطلب مهم است تصدیق خواهند فرمود که باینکه بنده را در يك مدت کافی قبل از وقت از سؤال خودشان مطلع نساختند اگر بنده معذرت بخواهم از اینکه حالاً يك جواب مفصلی بایشان بدهم عذر بنده را قبول خواهند فرمود ممکن است که چند روز دیگر در موقع مقتضی جواب مفصلی عرض کنم فقط نظر باینکه در ضمن اظهارات خودشان فرمودند دولت سیاست خودش را مستور میدارد و در واقع این يك نوع تعریضی بود که نسبت بدولت وارد می آوردند لازم میدانم عرض کنم که اینطور نیست و دولت هیچ داعی ندارد و مایل نیست باینکه سیاست خودش را مستور بدارد و همانظوری که فرمودید البته این دولت امروز میل هم ندارد باینکه زیاد تظاهر بکند و در هر امری يك نمایش هائی بدهد اینها را جایز و لازم نمیداند ولیکن درصدد مستور داشتن هیچ امری هم نیست فقط چیزی که هست این است - بلی راست در ظرف این یکسال گذشته يك تجاوزاتی بحقوق مملکتی ما وارد آمده است این را بنده بهمان دلیلی که عرض کردم مستور نمیخواهم بکنم ولیکن در مقابل این اموری که پیش آمده است دولت هم یککار ننشسته است فوراً اعتراضات و اظهارات و اقدامات مقتضیه از برای رفع این تجاوزات و جلوگیری از آنها کاملاً بعمل آورده است ولی اوضاع و احوال و مذاکرات طوری بوده است که دولت مایوس نبوده است که بوسیله مذاکرات مستقیم اخذ نتیجه مطلوبه بکند تا اینکه محتاج باشد باینکه تشبیه چیزهائی که فرمودید بکند. از مقامات بین الملل و رجوع بافکار و مجلس شورای ملی و فلان. اگر تاکنون اظهاری و اقدامی نشده علت فقط این بوده است. اما در خصوص اوراق و روژنامه جاتی که اشاره فرمودند در خارج طبع می شود. بلی هر آدم بصیر که آنها را ببیند فوراً می فهمد بلکه تصور نمیکنم هیچکس باشد در دنیا که آنها را ببیند و فوراً ملتفت نشود که این حرفها از دهان ایرانی

خارج و از قلم ایرانی جاری نمی‌شود (صحیح است - صحیح است) چیزهایی است که يك مغرضین خارجی (صحیح است) میگویند و در این باب هم دولت مشغول تحقیقات است که منشأ آنها از کجا و چیست و تقریباً يك تالیچی هم بدست آمده است. این عرضی که کردم اجمالاً امروز باین اندازه برای این بود که سؤال نماینده محترم را بکلی بی جواب نگذاشته باشم و تفصیل آنرا دیگر موکول به آینده می‌کنم (صحیح است)

۴- طرح و تصویب لایحه متمم لایحه بودجه مملکتی
رئیس - متمم بودجه مملکتی مطرح است طبع و توزیع شده است محتاج بقرائت نیست مذاکرات در کلیات است. مخالفی نیست؟ (نمایندگان - خیر) رأی می‌گیریم بورود در مواد موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس تصویب شد. ماده اول قرائت میشود.
ماده اول - اعتبار مصوب مجلس برای هر يك از اقلام مخارج محدود بهمان خرج بوده و برای خرج دیگری نمی توان از آن استفاده نمود
رئیس - آقای بیات
مرتضی قلیخان بیات - موافقم
رئیس - مخالفی نیست موافقین با ماده اول قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده دوم
ماده دوم - کلیه عواید مملکتی باید مستقیماً بخزانه دولتی عاید و مخارج دولتی در حدود اعتبارات مصوبه بموجب حواله وزارت مالیه از خزانه دولتی پرداخته شود متخلفین از اینماده در حدود قوانین موضوعه تعقیب و مشمول مجازاتهای منظوره در قوانین جزای عمال دولتی خواهند بود.

رئیس - آقای دیبا

طباطبائی دیبا - در اینماده که نوشته میشود: متخلفین از این ماده مشمول قانون جزای عمال دولتی خواهند بود ظاهراً قانون جزای عمال دولتی مخصوص است به ارتشاه

و اختلاس و بنده کاملاً مطلع نیستم که مقصود از اینماده چیست؟ و این جا متخلف از این ماده مشمول ارتشاه است اختلاس است و چطور قانون جزای عمال دولتی شامل متخلف از اینماده میشود علاوه بر این متخلف از اینماده اگر بکنفر غیر مستخدم دولتی باشد مثلاً مستاجر است جائیز از دولت اجاره میکند و وجه اجاره را بخزانه دولت عاید نداشت است در آن صورت قانون جزای عمال دولتی شامل مستاجر است که غیر مستخدم دولت است نخواهد شد. علاوه بنده عقیده‌ام این است که آن ماده قانون جزای عمال دولتی بهتر این است در اینجا معین شود چون معلوم نیست که مطابق کدام يك از مواد قانون مجازات خواهد بود.

وزیر مالیه (آقای تقی زاده) - اولاً آن چیزی که

راجع با اجاره و غیره فرمودند مورد ندارد برای اینکه اجاره دار که مکلف نیست مال الاجاره را بخزانه دولت بدهد از هر کس اجاره کرده است باو میدهد این مختص مامورین دولت و مامورین مالیه است. که آنهایی که صاحب جمعند و ابواب جمع می دارند باید به خزانه دولت بپردازند و این ماده تازه نیست در هر بودجه هم که ملاحظه فرمائید هست و باید همیشه تاکید و تایید شود که خودشان خرجی نکنند خرج علیحده و عایدات علیحده به خزانه بیاید و اینکه میفرمایند کدام يك از موادش است عرض می‌کنم که اول ماده اش را صریح نوشتیم ماده چهار قانون مجازات ولی بعد نظری پیدا شد که مواد دیگری هم هست که شامل میشود اگر بطور کلی نوشته شود مشمول قانون مجازاتهای عمال دولت کاملتر خواهد بود و صحیح تر است از این جهت اینطور نوشته اند.

رئیس - موافقین با ماده دوم قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود.

ماده سوم - وزارت مالیه مجاز است برای پرداخت منظم مخارج متعلقه ببودجه ۱۳۱۰ قرارداد دریافت سه ملیون تومان وجه متحرک بعنوان مساعده (موضوع قانون سی ام مرداد ۱۳۰۹) را با بانک ملی و با قرارداد

دیگری از اول سال ۱۳۱۰ منعقد نماید ورد وجوه دریافتی بفرع آن بیانک از عوائد متعلقه بسال ۱۳۱۰ بعمل خواهد آمد و نیز مجاز است برای تادیه مخارجی که با اسعار خارجه تعهد شده و میشود معادل یکصد و پنجاه هزار لیره بطور مساعده بحساب جاری از بانکها دریافت دارد ولی یکصد و پنجاه هزار لیره مزبور اصلاً و فرعاً باید از طرف وزارت مالیه تا آخر ۱۳۱۰ از عواید همان سال بیانک رد شود.

رئیس - مخالفی نیست. موافقین با ماده سوم قیام فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده چهارم قرائت میشود
ماده چهارم - وزارت مالیه مجاز است معادل مبلغی که برای بعضی از وزارتخانهها و دوایر تابعه آنها در بودجه مملکتی به بهلوی منظور شده از عایداتی که با اسعار خارجی دریافت میشود اسعار خارجی بپردازد ولی وزارتخانهها و دوایر مزبوره حق ندارند علاوه بر میزان اعتباری که که به بهلوی برای آنها منظور شده است از کل بودجه خودشان در سال ۱۳۱۰ تعهدی به اسعار خارجی بنمایند مگر بموجب تصویب نامه هیئت وزراء.

رئیس - در ماده چهارم مخالفی نیست؟

نمایندگان - خیر

رئیس - رأی می‌گیریم موافقین با ماده چهارم قیام فرمایند.

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده پنجم قرائت میشود
ماده پنجم - وزارتخانهها مجاز نیستند بر عده مراتب منظوره در بودجه خود بیفزایند مگر بموجب مقررات نظامنامه که در حدود قوانین موضوعه از طرف دولت تصویب میشود ولی افزایش عده مراتب کوچکتر بوسیله حذف بزرگتر مجاز است.

رئیس - اشکالی نیست؟

مخبر - اجازه می فرمائید. عرض کنم در آخر ماده اگر يك كلمه رتبه اضافه شود بهتر است که عبارت این طور میشود: بوسیله حذف رتبه بزرگتر مجاز است
رئیس - دولت هم موافق است؟
وزیر مالیه - بلی
رئیس - موافقین با ماده چهار با اصلاحی که شد قیام فرمایند
(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده شش قرائت میشود.
ماده ششم - هیچ وجهی از خزانه دولتی نباید پرداخته شود مگر اینکه در مقابل آن برای دولت خدمتی انجام یا مالی خریداری و یا اجاره شده باشد. اعتبارات مخارجی که در بودجه مملکتی یا بودجه های جزء وزارت خانه ها عنواناً برای مخارج معین دیگری تصویب شده اند از این قید مستثنی هستند

رئیس - موافقین با ماده شش قیام فرمایند
(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده هفت قرائت میشود.
ماده هفتم - برای تجدید نظر در تشکیلات فعلی وزیر مالیه در ظرف ۱۳۱۰ مجاز است که از مازاد اعتبارات مصوبه در بودجه کلیه ادارات و دوایر و مؤسسات تابعه وزارت مالیه که بمصارف مصوبه نرسیده باشد استفاده نماید.

رئیس - آقای دیبا.

طباطبائی دیبا - بنده خواستم آقای وزیر مالیه توضیحی بدهند که مقصود از این مازاد چیست آیا صرفه جوئی است یا چیز دیگری است؟

وزیر مالیه - مازاد تقریباً همان صرفه جوئی است ولی صرفه جوئی يك عبارتی است که بنظر اینطور میرسد که باید تا آخر سال منتظر شد تا اینکه يك صرفه جوئی پیدا شود از این جهت مازاد نوشته میشود ولی مازاد این است که هر چیزی که بمصرف مسلمش نرسد البته همان صرفه جوئی است ولی این عبارت وافی تر تصور شده

دولتی يك تنبیهاتی قائل شده اند که خیلی زیاد است و این ماده بعقیده بنده اینجا زائد است آقای وزیرمالیه فرمودند که این ماده را گذارده‌ایم که چون برای این قبیل اشخاص يك مجازاتهای آنجا منظور نشده است بنده عرض می‌کنم اگر منظور نشده است پس مجازات های آنها را باید در این ماده تعیین کرد و اگر منظور شده است باید موادش را صریحاً در اینجا معلوم کرد والا این گنگ است حالا يك ماموری مرتکب این خیانت شد بکدام ماده باید مراجعه کرد؟ اگر معین شده است که این جا بنویسید در هر صورت این ماده ابدأ ناطق نیست یا این است که مطابق ماده دو که نوشته می‌شود کلیه عواید مملکتی باید مستقیماً به خزانه دولت عاید شود و در آخر آن مینویسد که متخلفین از این ماده در حدود قوانین موضوعه تعقیب و مشمول مجازاتهای معینه در قوانین جزای عمال دولت خواهند بود نوشته شود و الا از این ماده چیزی مفهوم نمیشود یا اینکه بنده حالیم نمیشود.

وزیر عدلیه (آقای داور) - بنده بدون اینکه بخواهم وارد بحث آن قسمتی که آقا فرمودند بشوم و برای اینکه توضیح واضحی فرمودند بنده این جا ممکن هست يك عبارتی را اضافه کنم آنوقت ماده باین شکل میشود: چنانچه محقق شود مأمورینی که متصدی پرداخت مخارج ملزومات و مطبوعات و اثاثیه و سایر مصارف اداری هستند اشیائی را از حیث مقدار عمداً بیش از اقتضا و ضرورت خریداری نموده و یا از حیث قیمت صرفه دولت را رعایت نکرده اند مأمورین مزبور در حکم مختلسین اموال دولتی بوده و مشمول مجازاتهای مذکوره در قانونی جزای عمال دولتی خواهند بود (صحیح است).

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - عرض میشود عبارتی را که آقای وزیر عدلیه فرمودند يك اندازه ماده را اصلاح میکند ولی اینکه نوشته‌اند مشمول مجازاتهای مذکور در قانون جزای عمال دولتی خواهند بود بالاخره هیچ جرمی مجازاتها ندارد بالاخره يك مجازاتی برایش معین است مخصوصاً بطور ایهام

رئیس - موافقین با ماده هفتم قیام فرمایند
(غالب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده هشتم.

ماده هشتم - وزارت خانه ها مجاز نیستند قبل از انقضای کسرات مستخدمین کسرات آنها را فسخ و بمبلغ بیشتری برای نوع کار های پیش بینی شده در کسرات تجدید نمایند.

نصره - سال معارفی برای عقد کسرات ها از پانزدهم شهریور هر سال خواهد بود و وزارت معارف مجاز است در صورت احتیاج بانقال معلمین از مناطق ممتدله به مناطق حاره در حدود اعتبارات خود اضافه منظور دارد.

رئیس - موافقین با ماده هشتم قیام فرمایند
(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده نهم.

ماده ۹ - چنانچه محقق شود مأمورینی که متصدی پرداخت مخارج ملزومات و مطبوعات و اثاثیه و سایر مصارف اداری هستند اشیائی را از حیث مقدار عمداً بیش از اقتضا و ضرورت خریداری نموده و یا از حیث قیمت صرفه دولت را رعایت نکرده اند مأمورین مزبور مشمول مجازاتهای مذکور در مواد قوانین جزای عمال دولت خواهند بود وزارت مالیه مأمور تحقیق قضیه واحاله بمقامات قضائی خواهد بود.

رئیس - آقای عدل

عدل - عرض کنم در این ماده بنده هم در کمیسیون وهم در فراکسیون عراضی کردم و جوابهایی که به بنده داده شد بنده را اقتناع نکرد بنده استدعا میکنم که آقای وزیر مالیه توجهی فرمایند یا بنده حالیم نمیشود یا این ماده اصلاح شود اینجا نوشته شده مأمورینی که متصدی پرداخت مخارج ملزومات و مطبوعات هستند اگر در موقع اقتضا در خرید کم و زیاد کردند آنها مشمول مجازات های مذکور در قوانین جزای عمال دولت خواهند بود. بنده عرض میکنم در قوانین جزای عمال

و این قسمت تحقیق و احاله قضیه که این جا نوشته شده برای تمام وزارتخانه ها باید اینطور باشد مأمور دولت مثلاً مأمور معارف که در فارس است بخواهند او را تعقیب کنند اول امر بداره خودش احاله می‌شود و در اداره خودش ثابت می‌شود که این کار خلافی کرده است تحقیق میکنند بدوسیبه اش میرسند وقتی دوسیبه اش را منظم کردند احاله بدلیه میدهند پس از این تعقیب و تحقیق که نوشته شده مقصود ما تحقیق و تعقیب جزائی نیست خیر مطلب را تحقیق میکنند و احاله میدهند به محاکم عدلیه الا آن هم همین طور است وقتی ماموری خلاف کرد او را دنبال میکنند دوسیبه اش را درست می‌کنند و آنوقت میفرستند بدیوان جزای عمال دولتی ولی اگر يك وقت مدعی العموم مطلع شد که فلانی دزدی کرده است مثل سایر دزدها و سایر خلافاتی که مردم میکنند او را تعقیب میکنند ولی خلاف اداری را اول اداره اش ملتفت می‌شود عمل هم اینطور است مقصود ما هم این است. اما اینکه در قسمت اول فرمودید که مجازاتهای مذکوره در فلان اینجا هم مقصود این نیست که یکفر آدم تمام مجازاتها را بهیند آخر در آقاقرن هم مجازاتها مختلف است و مواد مختلفی دارد مثلاً در یکمورد میگوید تا اینجا نومان مطابق فلان و يك ماده دیگر میگوید اگر زیادتر شد طور دیگر و این جا مقصود ما این است که مشمول همان قوانین باشد واردش راهم محاکم رسیدگی و معین میکنند و ما باز دقت کردیم و برای اینکه مطلب واضح تر بشود برای رعایت نظریه آقا ممکن است نوشته شود بر طبق قوانین جزای عمال دولت تعقیب و به محاکم صالحه احاله خواهد شد.

رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - بنده تصور میکنم که اگر يك موضوع دیگر را آقای وزیر مالیه متوجه شده بودند رفع این اشکالات می‌شد بجهت اینکه در قانون محاسبات عمومی و در قانون خزانه داری ماده ۸ و ماده ۱۱ نسبت بقسمت اول ماده دوم مجازاتها را معین کرده است که اشخاصیکه صاحب جمع هستند جمعشان را به خزانه نپردازند یا اینکه مخارج را بدون اجازه بکنند يك مجازاتهای برایشان معین شده است در قانون محاسبات

نوشتن اینکه فلان تخلف دارای مجازاتهای می‌باشد نمی‌شود و لاعلی‌التعین بنظر بنده صحیح نیست ولی همان مجازات مختلس ممکن است که سه جور مجازات داشته باشد و قوانین جزای عمال دولتی هم ممکن است صد رقم مجازات داشته باشد و این خوب نیست شامل بشود زیرا آنوقت باید يك مختلس را بچند مجازات رساند مطابق تمام جزاهائی که در تمام قوانین جزاهای عمال دولتی است ظاهر عبارت این است و خوب نیست این یکی قسمت دیگر این که نوشته شده است وزارت مالیه مأمور تحقیق قضیه واحاله بمقامات قضائی خواهد بود این يك چیز تازه است که تقریباً اصطکاکي دارد با استقلال عدلیه که فرضاً مأموری اختلاس کرد یا فلان رشوه را گرفت باید از طرف مستنطق و مدعی العموم عدلیه تعقیب بشود و این جا ما این اجازه را نمیدهیم یعنی مأمورین مالیه اگر خیانت نمایند مدعی العموم حق تعرض بایشان نداشته باشد مگر وزارت مالیه اجازه بدهد این يك چیزی است که باز دو مرتبه باب رشوه خواری و تعدی مأمورین مالیه را باز میکند اگر می‌بینید که در این دو سال اخیر تفاوتی حاصل شده است برای این است که بیشتر اگر چه تصوینامه‌هایی صادر کرده‌اند و مدعی العموم و مستنطق های عدلیه را محدود کرده‌اند تا اندازه ولی قانونی نبوده است. اگر حالا ما بیایم و قانوناً محدود کنیم که چون آقا امین مالیه تشریف دارند مدعی العموم عدلیه حق نداشته باشد او را تعقیب کند در صورتیکه نسبت بسایرین مأمورین دولت حق دارد اگر شامنام مأمورین مالیه را از این مرحله جدا کنید و بگوئید وزارت مالیه خودش تعقیب میکند این خوب نیست و بیشتر باعث بطوه جریان کار می‌شود تا اینکه آنوقت خود وزارت مالیه اینکار را بکند و در آنجا يك سال طول بکشد و بنظر بنده این چیز خوبی نیست و من معتقد به قسمت اخیر این ماده نیستم.

وزیر مالیه - بنده باید متذکر شوم که از کجا این اختلاف حادث باشد که مدعی العموم عدلیه یا دیوان جزای عمال دولت نمی‌تواند يك امین مالیه یا يك مختلسی را تعقیب کند؟ این آقا منظور ما نیست

عمومی راجع بانموضوع يك مجازاتی معین شده است و بنده عقیده‌ام این است که رجوع کنیم به آنها که در محکمه جزای عمال دولتی هم مطابق همان قوانین مجازات بشود...

وزیر عدلیه - مجازات را شما میدانید آقا چه است؟

مؤید احمدی - فعلاً در نظر من نیست : رجوع میکنم عرض میکنم در قانون معین است در آن ماده دویمش هم معین است که از حقوق انتظار خدمت و تقاعد محروم میماند بعلاوه ممکن است حالا مجازات اختلاس راهم بهش داد همانطور که آقای وزیر عدلیه فرمودند ممکن است مطابق آن هم مجازات بشود والا یکفر مستخدم را که چند مجازات نمی شود کرد اما مطلبی را که آقای یاسائی فرمودند البته در نظر دارند ماده ۴۰ و ۴۱ قانون استخدام را. ماده ۴۰ آنجائی است که در محاکم اداری يك اختلاس و ارتشائی از مستخدم دیده می شود آنجا محکمه اداری احاله میکند امرا بمحکمه عدلیه - ماده ۴۱ راجع بجلب است یعنی وقتی خود مدعی العموم مطلع شد که يك مأموری دزدی کرده است او را جلب و حبس میکند پس این منافاتی با آن ندارد که فرمودید.

یاسائی - همین فرمایش شما منافات دارد.

وزیر عدلیه - بنده اصلاً گمان نمی کردم که این

ماده اینقدر محل بحث و ایراد واقع بشود حالا ما يك فرمولی درست کردیم آقایان درست توجه بفرمایند باین صورتی که نوشته شده است آنوقت اگر اشکالی هست به فرمائید :

چنانچه محقق شود مأمورینی که متصدی پرداخت مخارج ملزومات و مطبوعات و اثاثیه و سایر مصارف اداری هستند اشپائی را از حیث مقدار عمداً بیش از اقتضا ضرورت خریداری نموده و یا از حیث قیمت صرفه دولت را رعایت نکرده اند مأمورین مزبور در حکم مختلسین اموال دولتی بوده و برطبق قوانین جزای عمال دولت تعقیب خواهند شد. وزارت مالیه مأمور تحقیق قضیه و احاله بمقامات قضائی خواهد بود. (صحیح است)

رئیس - تصویب شد. ماده دهم قرائت میشود: ماده دهم - وزارتخانهها مجازند در موقع لزوم بامواقتت وزارت مالیه اثاثیه و وسائط نقلیه و ماشین آلات خود را بکمک اعتبارات مربوطه خود تبدیل باحسن نمایند موقع لزوم را باید مأمورین مربوطه باتوجه بمدلول ماده (فوق) تصدیق نمایند.

رئیس - آقای طباطبائی دیبا

طباطبائی دیبا - قانون محاسبات عمومی مدتها است بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است ولی متأسفانه از مدتی باین طرف در لوائح دولت ابدا اسمی از قانون محاسبات عمومی برده نشده است و ذکر می شود همین ماده بخصوص در قانون محاسبات عمومی ذکر شده است و بنده عقیده ام اینست که تبدیل باحسن بانظر رئیس ملزومات نمی شود باشد ممکن است رئیس ملزومات تبدیل باحسن فرض کند ولی تبدیل باحسن نباشد عقیده بنده این است که اینجا باید نوشت مطابق قانون محاسبات عمومی تبدیل باحسن میشود يك پیشنهادی هم در این خصوص عرض کرده ام **وزیر مالیه -** گمان می کنم اگر آقا توجه بفرمایند پیشنهاد خودشان را مسترد می فرمایند، اگر ما این جمله مأمورین مربوطه را بر داریم کار باندازه مشکل میشود واصل معنای عبارت از میان میرود فرض بفرمائید يك کسی در خراسان امین مالیه است يك صندلی شکسته دارد می خواهد صندلی را تغییر بدهد و يك صندلی دیگر بگذارد جای آن اگر این جمله را بر داریم کار مان خیلی سخت میشود و مقصود حاصل میشود این است که هر مأموری که خودش مسؤول است بمسئولیت خودش این کار را می کند.

رئیس - آقای عدل

عدل - عرض بنده هم راجع بلفظ مأمورین مربوطه است ولی نه آن طوری که آقای دیبا فرمودند چون آن مجازاتی که در ماده ۹ تعیین کردیم اساساً خیلی شدید بود این است که حالا این لفظ مأمورین مربوطه

که همین جا می نویسیم این يك عبارت خیلی کش داری است و اسباب زحمت میشود فردا ممکن است يك نفر دیگر بیاید بگوید این کار بمن هم مربوط بوده و ناچار باشند از وزارت خانهای دیگر هم برای تبدیل باحسن های جزئی بآن جا بکشند و این خوب ترتیبی نیست این است که خوشت این مأمورین مربوطه را توضیح بدهند که کجا هستند یا اینکه بنویسند مأمور مالیه مأمورین مالیه و الا این خیلی کش دار است

وزیر مالیه - بنده این ماده را که دو باره ملاحظه کردم دیدم نوشته است که همان مأمورین مربوطه در موقع لزوم با موافقت وزارت مالیه باید باشد. ماده نوشته است : وزارت خانهها در موقع لزوم مجازند با موافقت وزارت مالیه این کار را بکنند یعنی همان آسانی را هم که بنده اول تصور می کردم باز وجود ندارد و باز يك قدری مقیدتر است و تابع ترتیبی است که آن ترتیبات را رعایت کنند تا بتوانند تبدیل باحسن بکنند و بفرستند بوزارت مالیه برای تصدیق و عقیده شخصی بنده این بود که اگر می شد تسهیل کرد حتی درامورات جزئی موافقت وزارت مالیه هم لازم نبود اما خوب ماده اینطور در کمیسیون تنظیم شده است که جزئی یا کلی اینطور باشد و اما اینکه فرمودند ممکن است غیر جزئی هم باشد خوب بالایش نوشته شده است باموافقت وزارت مالیه آن مأمور اصلاً مسئولیتی ندارد مثلاً چه مسئولیتی می تواند داشته باشد وقتی که وزارت مالیه اجازه داده اگر غلط هم شده باشد آن دیگر چه مسئولیتی دارد ولی موقع لزومش را باید از بگوید (صحیح است)

رئیس - موافقین با ماده دهم قیام فرمایند. (اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده یازدهم قرائت میشود: ماده ۱۱ - حق التدریس مستخدمین ادارات که در غیر ساعات اداری در مدارس عالییه تدریس مینمایند نباید از ساعتی ده تومان تجاوز نماید و هیچ وزارتخانه نمی تواند اجازه غیبت مستخدم را در ساعات اداری برای تدریس تجویز و تصویب نماید.

رئیس - پیشنهادی از آقای فهیمی رسیده است: تبصره ذیل را بساده یازدهم پیشنهاد میکنم: تبصره - اخذ حقوق تقاعد با دریافت حق التدریس منافات ندارد.

اعتبار - این مطلب بدیهی است آقای.

فهیمی - این موضوعی را که بنده پیشنهاد کردم اگرچه عبارت قانون یعنی قانون استخدام مصرح است ولی متأسفانه این ایام بنده شنیدم که در وزارت مالیه اشکالی برای این کار کرده اند ملاحظه فرمائید مستخدمین داخل خدمت مستخدمین اداری اگر در غیر ساعات اداری بروند و تدریس بکنند حق حق التدریس دارند ولی گویا در اداره استخدام این اشکال شده است که باید یا حق التدریس بگیرند یا حقوق تقاعد و مستخدم تقاعد چون خدمت ندارد پس تمام ساعات زندگانش را باید ساعت اداری فرض کرد و اجازه ندارد حق التدریس بگیرد - و حال آنکه او همه ساعاتش غیر اداری است ساعت اداری ندارد بنا بر این حق التدریس برای او ممنوع نیست. بسا اشخاص هستند که حقیقتاً از معلوماتشان بخواهند اینها را هم شامل آن قسمت بدانند این خوب نیست. حال بنده نمیدانم وزارت مالیه حقیقتاً این ترتیب را معمول میدارد یا اینکه اصلاح کرده اند این است که اگر آقای وزیر مالیه می دانند اینطور نیست و اصلاح کرده اند این اشتباه را در وزارت مالیه بنده هم اصراری ندارم و اگر میدانند که این رفع اشتباه نشده و این سوء تفاهم باقی است برای رفع این اشکال استدعا میکنم باین تبصره موافقت فرمایند.

وزیر مالیه - یکی از امثال و شواهدی که ما نظیرش را چندین نوعش را داریم که روی این اصل می گردد این است که آیا ما اساساً می توانیم دو حقوق یک شخصی بدهیم یا نه؟ اگر معلمی را جزو خدمت دولتی که از خزانه دولت حقوق میگیرد حساب نکنیم و بکلی کنار بگذاریم آنوقت البته کسی که از دولت حقوق میگیرد برای یک اداره دیگری یا برای یک کار دیگری بعد می رود معلمی هم میکند مثل این است که در یک تجارت خانه می رود و حساب میکند - ولی از ابتداء چون در

یکی از قوانین موضوعه این مسئله محرز و دائمی شده است و عمل بر این جاری شده است که دو حقوق یک شخصی از خزانه دولت بدو عنوان داده نشود بنده شخصاً انکار ندارم که یک مورد یا موارد نادره پیش می آید که انسان میگوید کاش ممکن بود یک عنوانی من می توانستم این پول را بدهم ولی اگر این در باب را باز کنیم برای اینکه دو مورد نادر پیش می آید یک مورد کثیره که غیر مستحسن است پیش می آید (صحیح است) که هر کس بهر عنوانی می خواهد پول بگیرد (صحیح است) و در مسئله تقاعد بخصوص هم همین قضیه پیش آمده بود و البته اشکالاتی بود مثل اینکه برای منتظرین خدمت هم بوده است برای اشخاص دیگری هم که در ادارات دیگر کار می کرده اند بوده است برای اینکه اغلب معلمی را جزو خدمت دولت و خدمت بملکت فرض و محسوب نمی کنند در صورتیکه بنظر بنده معلمی هم عیناً خدمت دولت است (صحیح است) و از خزانه ملکیتی پول میگیرد منتهی یک ترتیبی سهل تری دارد حالا در یک مورد که همین مورد است اشکالی پیش آمده است (در مورد تقاعد) اگر مجلس شورای ملی صلاح بداند بنده مخالفتی ندارم در مورد تقاعد که از صندوق تقاعد حقوق میگیرند نه از خزانه دولت و باین مناسبت مستخدم تقاعد در واقع مستخدم نیست و از خدمت دولت خارج می شود و یک شخص عادی و آزادی می شود و از صندوق تقاعد که خودش پولش را داده است وجهی اخذ میکند و از خزانه عمومی نمیگیرد (صحیح است) شاید از این راه بشود این مساعدت را کرد و بنده هم باین ترتیب موافقت میکنم (صحیح است) و چنانچه مجلس شورای ملی هم این عقیده را تصویب فرمایند (صحیح است) شاید محتاج بقید تبصره هم در ماده نباشد و همین توضیح کافی باشد (صحیح است)

فهیمی - در صورتیکه آقای وزیر مالیه هم قبول کردند و آقایان هم موافقت فرمودند بنده پس میگیرم. (صحیح است)

رئیس - برای استحضار خاطر آقایان عرض میکنم که شور دوم این لایحه است و در تمام موادی که تا بحال

قرائت شد رأی داده شده است و دائماً بایستی رأی گرفته شود بنده توجه آقایان را بیک نکته جلب میکنم که بان تابلو مراجعه فرمایند اگر عدد مطلوب حاصل بود یک نفر برود بیرون و الا مراعات وضعیت مجلس را فرمایند (صحیح است) موافقین با ماده ۱۱ قیام فرمایند.

(اکثر بر خاستند)

رئیس - تصویب شد ماده دوازدهم:

ماده ۱۲ - در معاملات جزئی دوستی که محسوس است مخارج نشر اعلان مزایده یا مناقصه موضوع معامله را بر ضرر دولت تمام مینمایند عمل مناقصه و مزایده با اشخاص طرف معامله حضوراً بوسیله تحریر صورت مجلس باید انجام شود و در معاملات خیلی جزئی که دعوت اشخاص طرف معامله اقتضا نداشته باشد باید مامورین مربوطه برای فروش و خرید سندی تهیه نمایند که بموجب آن اثبات شود فروش بمبلغ بیشتر و خرید بمبلغ کمتر مقدور نبوده است - حدود مبلغ معاملات جزئی و خیلی جزئی را هیئت وزراء معین خواهند نمود

رئیس - مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) رأی می

گیریم بماده دوازدهم موافقین قیام فرمایند.

(عده زیادی بر خاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده سیزدهم:

ماده ۱۳ - حداقل مقرری رتبه اول مستخدمین کشوری ۳۲ تومان و حداقل رتبه قضائی ۵۰ تومان می باشد.

رئیس - موافقین با این ماده هم قیام فرمایند.

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده چهاردهم قرائت میشود

ماده ۱۴ - وزارتخانه ها مکلفند نسبت بکلیه لوابیح

مالی قبلاً موافقت وزارت مالیه را جلب نمایند

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - در لوابیح سابق هم این فرمول بود و مخصوصاً مجلس اصرار داشت که وزارتخانه ها وقتی

که لوابیح مالی می آوردند به مجلس این را در نظر بگیرند یک چندی هم درست بوده ولی نه بطور مطلق اگر وزارتخانه ها بخواهند یک لوابیح خرجی بیاورند به مجلس البته باید قبلاً موافقت وزارت مالیه را جلب کنند و اگر لوابیحی بیاورند که ممکن است جنبه مالی هم داشته باشد جز اشکال چیز دیگری ندارد مثلاً وزارت اقتصاد ملی اگر بخواهد امتیاز یک معدنی را بدهد بچه مناسبت جلب موافقت وزارت مالیه را بکنند یا اگر وزارت عدلیه بخواهد در تعرفه مخارج محاکمه صد دینار سه شاهی پس و پیش کند در ضمن قوانین محاکماتی را باید ببرد وزارت مالیه امضاء کند که یک جائی یک ماده جنبه مالی دارد به عقیده بنده بطور کلی عرض میشود این ماده خوبی نیست اگر لوابیح خرجی نوشته شود بجای لوابیح مالی آن درست است بنده هم کاملاً موافقم که تبدیل شود (کلمه مالی) به (خرجی).

وزیر عدلیه - عرض کنم که حالا بنده مراجع بان قسمت امتیاز صحبت نمیکند در اصل قسمتی که مثال زدند فرمودند که اگر نباشد لایحه جنبه خرج نداشته باشد موافقت وزارت مالیه ضرورتی ندارد خوب اگر یک وزارتخانه فرض کنید وزارت عدلیه لایحه تهیه بکند و بخواهد تعرفه تبرش را تخفیف بدهد و از این یک کسر عایدات تولید می شود میبایست که بوزارت مالیه رجوع کند و بگوید که یک همچو کسری من ایجاد خواهم کرد و مجلس را معین کند بنابر این بنده تصور می کنم که به همین ترتیب بهتر است بگذارید باشد برای اینکه وزارت مالیه عضو هیئت دولت است و بالاخره یک طوری کنار می آیند و تا بحال هم اشکالی تولید نشده است.

رئیس - موافقین با ماده ۱۴ قیام فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده ۱۵ قرائت میشود:

ماده ۱۵ - در صورتیکه خدمات متفرقه بیکدی از منتظرین خدمت رجوع شود و حقی که برای آن خدمات

دریافت میدارد بعلاوه حقوق انتظار خدمت بیشتر از آخرین حقوقی که در موقع خدمت دریافت می داشته باشد حقوق انتظار خدمت با پرداخته نخواهد شد

رئیس - موافقین با ماده ۱۵ قیام فرمایند.
(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده ۱۶ قرائت می شود
ماده ۱۶ - وزارت مالیه مجاز است کرایه حمل اجناس مالیاتی و خالصجات دولتی را پرداخته و از محل فروش جنس احتساب نماید.

رئیس - موافقین با ماده ۱۶ قیام فرمایند.
(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده ۱۷ قرائت میشود
ماده ۱۷ - وزارت مالیه مجازات و جوهری را که من غیر حق تا آخر ۱۳۰۸ علاوه بر بدهی مدیولین و مودیان مالیاتی سموا دریافت شده است پس از اثبات حق آن ها از عایدات مربوطه به ۱۳۰۹ تادیه نماید

رئیس - آقای دیبا
دیبا - بنده با این ماده موافقم ولی حجه اختصاص تا آخر ۱۳۰۸ چیست در صورتیکه دولت من غیر حق در ۱۳۰۶ هم باشد از کسی پولی گرفته باید رد کند اختصاص به ۱۳۰۸ ندارد و از کسی است. آخر مدتش معلوم نیست.

وزیر مالیه - تا آخر ۱۳۰۸ در فارسی همین معنی را میدهد از چند سال بساينطرف را هم شامل میشود تا آخر ۱۳۰۸ شما میتوانید بفرمائید چرا ۳۰۹ را نوشته اید چون ۱۳۰۹ اجازه قانونی نمیخواهد تا آخر ۱۳۰۸ اجازه میخواهد (بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است)

رئیس - موافقین با ماده ۱۷ قیام فرمایند
(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده ۱۸ قرائت میشود:
ماده هیجده - در صورتی که عایدات ثبت اسناد و املاک از ماهی شصت و دو هزار و پانصد تومان

عمل مساعده دادن نقدی و جنس را بزرعین خالصجات ادامه دهد این قبیل مساعده هائی که روی هم رفته بیش از مبلغ و مقادیر ذیل:

مقد چهل هزار تومان غله سیست و جهان هزار خروار شلتوك هزار و دو سیست خروار نخواهد بود و در ظرف يك سال باید مسترد و مستهلك شود برای بندر و خرید دواب و آلات زراعتی و توسعه امور آبیاری و فلاحتی و غیره پرداخته خواهد شد.

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - بنده در این جا تصور می کنم باید لفظ (در) قبل از ظرف یکسال اضافه شود و بشود در ظرف یکسال این بهتر است.

مخبر - بنده قبول می کنم که نوشته شود در ظرف یکسال

رئیس - موافقین با ماده ۲۱ با اصلاحی که شد قیام فرمایند.

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده ۲۲ قرائت می شود.

ماده ۲۲ - فرعی که در ظرف ۱۳۱۰ به مساعده های

دریافتی وزارت مالیه از بانك ملی موضوع قانون ۳۰ مرداد

۱۳۰۹ تعلق خواهد گرفت باید از اعتبار مربوطه ۱۳۰۹

پرداخته شود و در صورت عدم کفایت اعتبار مذکور تفاوت

از محل ۲۸۲۷۳۵۶ قران اعتبار مخارج جمع آوری

مسكوك معیوب منظوره در بودجه ۱۳۰۹ پرداخته خواهد شد.

رئیس - موافقین با ماده ۲۲ قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده ۲۳ قرائت می شود

ماده ۲۳ - وزارت مالیه مجاز است مخارج مربوطه بکار

انداختن معدن شمشك را از محل ۴۲۵۰۰۰ تومان مخارج

راه سازی شمشك موضوع قانون ۱۹ تیر ۱۳۰۹ بوزارت

اقتصاد ملی تادیه نماید.

رئیس - اشکالی نیست؟ (نمایندگان - خیر)

رئیس - موافقین با ماده ۲۳ قیام فرمایند.

(اغلب برخاستند)

بعد بناهای دیگر هم هیچ زیاد نیاید خوب اگر يك همچو فرض نادری پیدا شود که فقط یکماه کسر شود و محل نداشتن باشد يك لایحه قانونی می آوریم اینجا که آقا

پانصد تومان اضافه اعتبار بدهید این مبلغ را از صرفه جوئیهای مملکتی بدهیم ولی ماقبل فکرش را کرده ایم و طوری پایه و میزان را نگاه میداریم که محتاج باین چنین لایحه قانونی نخواهیم شد دیگر لازم نیست که ماصبر کنیم تا آخر سال و آخر سال دست کنیم و بطوریکه آقایان مسبقند اداره ثبت اسناد در سال آینده بودجه اش خیلی کم شده است و با کمال احتیاط میخواهند رفتار کنند و البته باینکه محتاج توسعه هستند این را هم عرض میکنم که ملاحظه احتیاط را کردیم و عایدات را در این ماده کمتر نوشتیم و امید قوی دارم که هیچ کم نیاید و خیلی زیاد هم بشود (صحیح است)

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - با این ماده بنظر بنده همانطوریکه در کمیسیون هم عرض کردم این ماده که میگردد لازمه اش این است که تا آخر سال ۱۳۱۰ وزارت مالیه نمیتواند تعیین کند که عایدات اضافی ثبت اسناد چه بوده و با يك اضافاتی بدهد و بنظر بنده این قسمت اخراج يك طوری اصلاح بشود که در هر ماهی که يك اضافه خواهد داشت ثبت اسناد و روی آن میتواند استفاده کنند و يك بسط تشکیلاتی بدهد دو مرتبه مجبور شود که در ماه بعدش حذف بکند در ماه بعدش معلوم نیست که حقوق کسر خواهد شد تا مجبور باشند همان اشخاص و تشکیلات را دو باره عوض کنند یا حقوق آنها بتعویق و تاخیر بیفتد و با این قیودی که حالا هست که باید حقوق آنها البته از اول کسر بکنند این اشکال پیدا خواهد شد و همیشه وضعیت ثبت اسناد دچار يك پریشانی و اغتشاش خواهد شد

وزیر مالیه - این ایرادی که آقا فرمودند البته عرض میکنم که فرض محال است ولی این يك ایراد مستبعدی است و هر مستبعدی را همیشه طوری در نظر بگیریم که هیچ حرفی نشود زد ما در عمل فکرش را کرده ایم و میزان را طوری نگاه خواهیم داشت که همچو چیزی پیش نیاید فرض بفرمائید که سه ماه بیشتر وصول شد و يك چیزی خواهیم داشت بر فرض که ما نتوانیم که اگر يك ماه کسر آمد جبران کنیم در صورتیکه از ماههای سابق اضافه داریم یکماه کسر آوردیم حالا عملاً بسیار مستبعد است که ماههای دیگر هیچ زیاد نیاید. اما فقط يك فرض پیدا می شود ممکن است دوسه ماه زیاد بیاید بدهم یکماه کسر بیاید

رئیس - تصویب شد. ماده ۱۹ قرائت می شود:

ماده ۱۹ - چنانچه یکی از مشاغل کشوری یکی از صاحب منصبان لشگری رجوع شود در صورتی که صاحب منصب مزبور حقوق رتبه خود را از وزارت خانه متبوعه خود دریافت دارد از حقوق شغل کشوری که باو رجوع شده معادل مبلغی که از وزارتخانه متبوعه خود میگیرد کسر خواهد شد.

رئیس - موافقین با ماده ۱۸ قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده ۱۹ قرائت می شود:

ماده ۱۹ - چنانچه یکی از مشاغل کشوری یکی از صاحب منصبان لشگری رجوع شود در صورتی که صاحب منصب مزبور حقوق رتبه خود را از وزارت خانه متبوعه خود دریافت دارد از حقوق شغل کشوری که باو رجوع شده معادل مبلغی که از وزارتخانه متبوعه خود میگیرد کسر خواهد شد.

رئیس - موافقین با ماده ۱۹ قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده ۲۰ قرائت می شود:

ماده ۲۰ - خالصه و مستغلات دولتی و باغ و عمارت و مجاری میاه بهارستان مجلس شورای ملی از پرداخت حقالثبت که بر طبق قانون ثبت اسناد از املاک اربابی باید دریافت شود معاف خواهند بود.

رئیس - موافقین با ماده ۲۰ قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده ۲۱ قرائت می شود:

ماده ۲۱ - وزارت مالیه مجاز است که در مواقع لازمه

رئیس - تصویب شد. ماده ۲۴ قرائت میشود.
ماده ۲۴ - وزارت مالیه مجاز است تا میزان ۲۰ هزار تومان از صرفه جوئیهای وزارت امور خارجه برای اضافه مخارج احتمالی بابت اجرت تلگرافات و خرج سفر آن وزارتخانه تأدیه نماید.

رئیس - آقای یاسائی.

یاسائی - عرض می شود با اجازه که بوزارت مالیه داده اند راجع بصرفه جوئی و اعتبارات برای اینکه بتوانند در ظرف سال استفاده کنند این کلمه دیگر بنظر بنده موردی ندارد بالاخره صرفه جوئی وقتی که نباشد یا زده ماه از سال بگذرد و محلش معین نباشد اگر بخواهد وزارت امور خارجه برای خرج سفر يك نفر مأمور سیاسی استفاده کند نخواهد شد. این معنی ندارد معنی اینکه باید صبر کند یا زده ماه سنه مالی تمام شود صرفه جوئیها هم معلوم بشود آنوقت خرج سفر این مأموری که میخواهند بدهند بدهند. پس خوب است این لغت صرفه جوئی اینجا هم حذف شود و تبدیل شود يك لغتی که مقصود را تأمین کند.

مخبر - اگر چنانچه تمام مبلغ صرفه جوئی را برای اینکار تصویب کرده بودند همینطور بود که باید تا آخر سال صبر کنند برای اینکه صرفه جوئیها معین شود چون تا سال تمام نشود صرفه جوئی نمیشود ولی مبلغ بیست هزار تومان وقتی معین شد برای این است که تا آخر سال معطل نشوند و از همین مبلغ مخارجی که در این ماده منظور شده است پرداخت نمایند بنابراین تصور میکنم که این کلمه آن اشکالی را که آقا فرمودند تولید نکند.

رئیس - موافقین با ماده ۲۴ قیام فرمایند.

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده ۲۵ قرائت میشود.

ماده ۲۵ - وزارت مالیه مجاز است منتهی تا مبلغ پنجاه هزار تومان حق الزحمه که به بعضی از رؤساء محلی در بعضی از نقاط جهت کمک در امر وصول در سال ۱۳۰۹ از محل عواید جاری داده میشود در سال ۱۳۱۰ نیز

شود و هر اندازه که لازم باشد اقدام خواهند نمود

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - عرض میشود بنده يك تذکری می خواهم بدهم که بنظر بنده خیلی مضحک است و آن این است که آقای هزار جریبی نماینده محترم چند سال پیش چنانچه خاطر آقایان هست تقاضای امتیاز راه سازی بین دامغان و بندر جز را کردند قانونی از مجلس گذشت و ایشان هم رفتند و مخارجی کردند و چقدر متضرر شدند و خساراتی کشیدند و ملکشان به بیع شرط رفت و بالاخره مالیه هم حساب ایشان را نداد و همینطور صدماتی که خوردند حالا بنده از نقطه نظر ضرر ایشان عرضی ندارم ولی از نقطه نظر منفعت دولت بنده میخواستم عرض کنم که خط آهنی کشیده شده است از بندر شاه تا علی آباد با اینکه ذغال سنگ استان در هشت فرسخی این راه واقع است معذک ذغال سنگ آنرا از روسیه می آورند وقتی که مستر بنه برای ذوب آهن و مطالعات در اطراف معدن سنجان رفت راپورتهائی که داده است راجع بمعادن ذغال سنگ آستانه واسم آندهم برده شده است در وزارت اقتصاد ملی مقصود بنده این بود که از روسیه ذغال سنگ میاورند برای این معدن و از هشت فرسخی نمی آورند فقط میخواستم این تذکر را بدهم که از معدن ذغال سنگ خودمان استفاده کنیم

وزیر مالیه - از قراری که بنده اطلاع دارم همین موضوع در نظر گرفته شده است و مورد توجه دولت هم هست

رئیس - موافقین با ماده بیست و هشت قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده ۲۹

ماده ۲۹ - پرداخت وجهی از اعتبار دیون داخلی و تمهیدات دولت که در بودجه مملکتی منظور گردیده است در هر موردی نسبت بدیون معوقه موکول بتصویب مجلس شورای ملی و نسبت بتمهیدات دولت که در بودجه های

خرج راه سازی بین کرمانشاه و کردستان و سفر کرد صرف نظر از احتیاجات دیگر يك نقطه نظر این بود که ارتباط تجارنی کرمانشاه و کردستان و آذربایجان را بهم وصل دهد که محتاج بمال مکاری نباشد و اتومبیل رو باشد ولی در همان سال همان سیصد چهار صد هزار تومان را خرج کرد و نقطه نظرش این بود که فقط راه را باز کرده باشد بنا بود در سالهای بعد هر سال يك قسمت از این راه را تسطیح کند یعنی شوسه کند که مثل وضع حالی باقی نماند که يك دو چرخه نمیتواند رد بشود حتی در این دوسه سال اخیر که دولت بهمان تئیی که داشت و میخواست راه های دیگری شوسه نماید ممکن نشد یعنی بواسطه نبودن اعتبار یا علت های دیگر نتوانستند عطف نظری بان راه سازی کردستان و کرمانشاه و سفر بکنند بنده در اینجا میخواستم استدعا کنم و تذکر بدهم که اگر عطف توجهی نشود اینها هم که باقی مانده است خراب خواهد شد باین نظر سیصد چهار صد هزار تومانیکه دولت خرج کرده بهدر میرود و آن نقطه نظر راه سازی هم ازین میرود پس در اینجا اگر ممکن است يك اعتبار مفصلی برای اینکه يك مقدارش را سال بسال شوسه کنند و از این وضع حالی بیرون بروند تخصیص بدهند اگر هم اینقدر ممکن نیست اقلاً ترتیب نگاه داری این راه ها را دولت در نظر بگیرد که بیشتر از این خراب نشود که اقلاً در سالهای بعد بشود بهتر از وضع حالی استفاده کرد چون حالا با این وضع سالی پنج ماه بیشتر نمیتوانیم استفاده بکنیم.

وزیر مالیه - چون آقای کفیل وزارت طرق

شریف ندارند بنده جواب عرض میکنم همین روزها يك پروگرامی برای تعمیرات و ساختمان طرق برای سال آتی ترتیب داده می شود و البته این تذکرات شما هم مفید خواهد بود و بنظر ایشان خواهد رسید و آنچه ممکن است در نظر خواهند گرفت ولی من اطلاع کاملی ندارم

و پروگرام جدید را مطالعه نکرده ام ولی يك قفزه اش را میدانم اگر مقصودتان همان راه الشتر باشد که این در جزء پروگرام گذاشته شده است (وکیل) - خیر آن نیست) برای راه های کردستان هم البته تذکر داده می

مربوطه دارای اعتبار مصوب بوده است موقوف تصویب هیئت وزراء میباشد

رئیس - اشکالی نیست. موافقین باماده ۲۹ قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.

ماده ۳۰ - صرفه جوئی سال ۱۳۰۸ بمایدات سال ۱۳۱۰ مملکتی منتقل میشود و پنجاه هزار تومان از آن بکسر احتمالی مخارج تشکیلات امنیه در ۱۳۱۰ تخصیص داده خواهد شد.

رئیس - موافقین باماده ۳۰ قیام فرمایند. (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

ماده ۳۱ - وزارت مالیه مجاز است آنچه از مبلغ پنجاه هزار تومان که بموجب قانون ۱۲ بهمن ۱۳۰۹ برای مصارف عمران لرستان تصویب شده باقی مانده باشد در سال ۱۳۱۰ برای همان مصرف مورد استفاده قرار دهد

رئیس - اشکالی نیست. موافقین باماده ۳۱ قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده الحاقیه از طرف آقای فهیمی پیشنهاد شده است قرائت میشود

ماده الحاقیه ذیل را بعنوان ماده الحاقیه پیشنهاد میکنم:

ماده ۳۲ - مجلس شورای ملی بکمسیون بودجه اختیار میدهد که بودجه های تفصیلی ۱۳۰۹ مؤسسه انحصار تریاک و دخانیات را که بکمسیون بودجه دوره تقنینیه گذشته داده شده بود و اصلاحاتی را که در بودجه ۱۳۰۹ وزارت مالیه مورد احتیاج باشد رسیدگی و تصویب نماید

فهیمی - در دوره گذشته بودجه های هر سال که به مجلس شورای ملی میامد مثل همین دوره حاضر اول يك ماده واحده و بودجه چهار دیواری اعتبارات وزارت خانه ها را میگرداند بعد بودجه های تفصیلی خودشان را میاورند بتصویب کمسیون بودجه می رسانند بودجه اداره انحصار و دخانیات بطور کلی اعتباراتش تصویب شده

بودجه های تفصیلی آنها را که آوردند بمجلس بکمسیون بودجه رسید ولی قبل از اینکه آنها از تصویب کمسیون بگذرد مجلس منقضی شد وزارت مالیه بطور حوازم خرج کردند و عمل کردند لیکن امروز برای اینکه حساب خودشان را مرتب کنند باید بودجه مصوب کمسیون بودجه را در دست داشته باشند اعتبار کلی و چهار دیوار برای تصویبات مالی کافی نخواهد بود دوره گذشته هم منقضی شد کمسیون فعلی باید مطابق نظامنامه و قانون بودجه سال ۱۳۱۰ را تصویب کند و سال ۱۳۰۹ را نمیتواند رسیدگی کند برای اینکه رفع زحمت از وزارت مالیه بشود و کمسیون هم بتواند این کار را بکنند بنده پیشنهاد کردم که کمسیون بودجه از طرف مجلس اختیار داشته باشد که بودجه های تفصیلی ۱۳۰۹ اداره انحصار دخانیات و انحصار تریاک را رسیدگی کند و تصویب کند مثل سایر بودجه های تفصیلی سال گذشته که برای وزارت مالیه سند عمل واقع شود در نظامنامه هم هست که اگر حسابی راجع ببودجه سال قبل باشد و دوره تقنینیه منقضی شود باید به بودجه سال آینده احاله شود ولی این اجازه کمسیون منوط بتصویب مجلس است این است که این ماده را بنده پیشنهاد کردم.

وزیر مالیه - بنده موافقم و کمال احتیاج را به این ماده دارم.

رئیس - نظر آقای مخبر چیست؟

مخبر - بنده هم از طرف کمسیون موافقت میکنم

رئیس - رأی میگیریم بماده الحاقیه که فعلا ماده ۳۲ می شود آقایان موافقین قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. مذاکره در کلیات است آقای کازرونی

کازرونی - بحمدالله تعالی نظر بقرط اعتمادی که

مجلس نسبت به هیئت محترم دولت داشت بودجه مملکتی باشادمانی و با موافقت اکثریت بتصویب رسید بنده هم در قسمت خودم البته نظر بمقیده و اعتماد کاملی که داشتم موافقت کردم و اگر نظری هم داشتم اظهار نکردم لیکن

حالا بی فایده ندیدم که يك تذکره به آقای وزیر محترم عدلیه بدهم اگر محظوری داشتید بجهت حکمه بنایت در بندر عباس و همچنین ثبت املاک مرتفع شده و چنانچه مکرر وعده داده اید یقین قطعی دارم که در ظرف همین ماه انشاءالله هیئتی که باید بفرستند و مامورینی که باید بروند اعزام خواهید فرمود این است که خواهش می کنم که حالا هم اطمینانی بدهند که بیشتر لیطمئن قلبی بشود جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - موافقین با مجموع قانون ورقه سفید خواهند داد.

(اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۸۴ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر ۹۲ قانون متمم بودجه با اکثریت ۸۴ رأی تصویب شد *

۵- تقدیم سه فقره لایحه از طرف آقای وزیر عدلیه]

رئیس - آقای وزیر عدلیه فرمایشی دارید؟

وزیر عدلیه - بنده سه فقره لایحه دارم که تقدیم می کنم برود بکمسیون عدلیه.

۶- شور و تصویب لایحه تکمیل اعتبار مدارس فارسی]

رئیس - لایحه وزارت معارف که بقید دو فوریت تقاضا کرده اند اظهار میدارند که حیلی از برای آن حاضروروست قرائت میشود.

ساحت محترم مجلس شورای ملی شیدالله ارکانه

در بودجه سال ۱۳۰۹ وزارت معارف مبلغ شصت و هفت هزار تومان بنام اعتبار تکمیل و تأسیس مدارس مرکز و ولایات منظور و از مبلغ مزبور با تصویب کمسیون بودجه دوره هفتم مبلغ چهارده هزار و چهار صد تومان برای مدارس فارس و بنادر در شش ماهه اخیر ۱۳۰۹ تخصیص داده شد لیکن در موقع ابلاغ صورت جزع اضافه اعتبار سهم فارس و بنادر فقط بنام فارس منظور و بدین لحاظ فعلا پرداخت اضافه اعتبار معارف بنادر مواجه با مشکلاتی گردیده و چون از طرف دیگر از محل مزبور تعهداتی بعمل آمده که مستلزم پرداخت سهم معارف بنادر است علیهذا برای رفع اشکالات حاصله ماده واحده ذیل تقدیم و تصویب آن را بقید دو فوریت تقاضا مینماید:

ماده واحده - وزارت مالیه اجازه داده میشود مبلغ دو هزار و سیصد و چهل تومان اضافه اعتبار معارف بنادر جنوب را در شش ماهه آخر ۱۳۰۹ از محل چهارده هزار و چهار صد تومان اعتبار تکمیل و تأسیس مدارس فارس و بنادر که بر طبق تصویب کمسیون بودجه دوره هفتم بمعارف آن حوزه تخصیص داده شده است پرداخت نماید

رئیس - فوریت مطرح است. آقای کازرونی

کازرونی - بنده موافقم

رئیس - موافقین با فوریت قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

- * اسامی رأی دهندگان - آقایان : مؤید احمدی - مخبر فرمند - نایب الاسلامی - میرزا محمد حسین نواب - میرزا احمد خان سفاری - دکتر ملک زاده - مصدق جهانشاهی - طباطبائی وکیل - فرشی - اسکندری - فتوحی - میرزا محمد علیخان تربیت دکتر عطاءالله خان سببی - رضاقلیخان باستانی - دکتر لقمان - دکتر احتشام - شرفی - فهیمی - لاریجانی - دبیر سهرابی - میرزا صادقخان اکبر - دکتر ضیائی - مزدهی - مجد ضیائی - حسنعلی میرزا دولتشاهی - دادور - حاج میرزا حسینخان فاطمی - افسر - مقدم - محمد علی میرزا دولتشاهی - بیات - فاطمی - امیر ابراهیمی - ملک مدنی - دهستانی - مفتی - باستانی - ملک آرائی اعتبار - سیدمحمدحسین - هزارجریبی - دکتر شیخ - اقبال - عراقی - محمد تقیخان اسعد - فتحعلی خان بختیار - دکتر سنگ - جشدی - معتمد سنگ میرزا محمد خان وکیل - ناصری - بیات ماکو - طالش خان - روحی - آدینه جان یار علی - حبیبی - مسعودی - خراسانی - یونس آقا وهاب زاده - بوشهری - میرزا حسینخان افشار - اسپیری - فراگوزلو - امیر دولتشاهی - امیر حسینخان بختیار - عدل - طباطبائی دیبا - طهرانی - میرزا یونس - وهاب زاده - میرزا سید احمد بهبانی - کازرونی - امیر تیمور - ارگانی - دکتر طاهری - ساکنیان - سید کاظم یزدی - فتح الله خان فروزی - لبقوانی - موقر - ابوالحسنخان بیر نیا - ایزدی - دریانی - جدیری - سید مرتضی ونوق - طهرانی -

رئیس - تصویب شد. آقای روحی
روحی - بنده میخواستم خواهش کنم از آقای
کفیل وزارت معارف که این موضوع را بکفداری روشن
کنند و توضیح بدهند که سایر آقایان هم مستحضر شوند
و از روی بصیرت رای بدهند
کفیل وزارت معارف (آقای فرخ) - در موقعی
که لایحه را تقدیم کردم در ضمن حضور محترم آقایان
عرض کردم که در سنه ۱۳۰۹ اختیار داده شده بود
بکمیسون بودجه که يك افلامی را بین ایالات و ولایات
تقسیم کنند و از همان قرار رفتار شود برای فارس و
بنادر يك مبلغی منظور شد. بود ولی کلمه بنادر در آنجا
حذف شده بود چون اواخر مجلس بود و کار زیاد بود
متذکر نشدند وزارت مالیه گفتند چون کلمه و بنادر
نیست مطابق قانون محاسبات عمومی و پرداختها این
موضوع دچار يك اشکالی شده است فقط این يك
توضیحی است برای رفع اشکال.

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - این جانب بنده بعرض آقایان میرسانم که این
مبلغی که لایحه اش را آوردند تنها این مبلغ راجع بفارس
و بنادر میشود ۶۸ هزار تومان کمیسون بودجه تخصیص داد
برای ولایات يك قلم درشتش فارس بود که این چهارده
هزار تومان است بسایر ولایات ششصد تومان هزار تومان
و بالاخره يك مبلغی را برای تکمیل مدارس فمیلی
تخصیص دادند متاسفانه آنچه در کمیسون بودجه گذشت
و با يك نظر هائی این مبلغ را تقسیم کردند و منظور
کردند در نتیجه منظور کمیسون و مجلس بعمل نیامد
یعنی آن تصویباتی که شده بود هیچکدام بموقع عمل گذارده
نشد هر کدام را که نه آقای وزیر معارف مراجعه کردیم
گفتند که يك اشکالاتی در مالیه شده است و بالاخره
منظور و مقصود ما عملی نشد بنده عرض میکنم اگر
میبایستی که این منظور عملی بشود چرا نسبت بهمه مملکت

[اخذ و شماره اراء بعمل آمده ۷۶ ورقه سفید تعداد شد]

رئیس - عده حضار ۹۳ با کثرت ۸۶ رأی تصویب شد

[۷ - اقتراع برای شرفیایی و تبریک عید نوروز]

رئیس - برای تقدیم تبریک عید بخا کیای همایونی

می بایستی ۱۲ نفر بقرعه انتخاب کنیم این است که

شرع بانتخاب می کنیم

(اقتراع بعمل آمده آقایان مفصله الاسلامی ذیل بحکم

قرعه معین گردیدند)

آقایان : بنکدار - دهستانی - حاج میرزا حسن خان

اسفندیاری - فاطمی - مزدهی - طالش خان - صادقخان

اکبر - ارکانی - مجد ضیائی - افخمی - تربیت

دکترسنگ

[۸ .. موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - کار ضروری دیگری نداریم که در خلال

تعطیل جلسه باشد بنابراین اگر موافقت می فرمائید

جلسه آینده شنبه ۱۴ فروردین دستور انتخاب هیئت رئیسه

(مجلس مقارن ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

* اسامی رأی دهندگان - آقایان : دکتر طاهری - کاررونی - طهرانچی - مفتی - طهرانی - طالش خان - وهاب
زاده - دشتی - میرزا حسینخان افشار - اسدی - حسنعلی میرزا دولتشاهی - ملک آرائی - میرزا سید احمد بهبهانی - میرزا
یانس - امیر دولتشاهی - بوشهری - میرزا اسدالله قزیه - فراگوزلو - امیر حسینخان بختیار - عراقی - طباطبائی دیا - مولوی
میرزا محمد خان وکیل - حبیبی - دکتر ضیائی - سید مرتضی وثوق - فتحعلی خان بختیار - دکترسنگ - معصم سنگ - محمد تقی خان احمد
دهستانی - امیر تیمور - حیدری - میر سید محمد مجبط - لاریجانی - محمد علی میرزا دولتشاهی - دکتر شیخ - بیات - رهبری
طباطبائی وکیل - مجد ضیائی - دکتر عطاءالله خان سیمی - میرزا صادقخان اکبر - یاسائی - عدل - بیت ما کو - مزدهی -
شریفی - فتوحی - انسر - موثر - سید کاظم یردی - دکتر لقمان - مقدم - فهیمی - دکتر هشتام - ناصری - فروزی - امیر
ابراهیمی - مؤید احمدی - ساکینان - دادور - دبیر سهرابی - تربیت - نجر فرمند - ابوالحسنخان پیرنیا - هزار جریبی
لیقوانی - میرزا احمد خان صفاری - افخمی - ایزدی - دربانی - ارکانی - یونس آقا وهاب زاده -

قانون

ماده ۱ - اعتبار مصوب مجلس برای هر بانک از ارقام خارج محدود بهمان خرج بوده و برای خرج دیگری نمی توان از آن استفاده نمود.

ماده ۲ - کلیه عواید مملکت باید مستقیماً بخرانه دولتی عاید و خارج دولتی در حدود اعتبارات مصوبه بموجب حواله وزارت مالیه از خزانه دولتی پرداخته شود متخلفین از این ماده در حدود قوانین موضوعه تعقیب و متشمول مجازاتهای منظوره در قوانین جزای عمال دولتی خواهند بود.

تبصره - قیمت اشیائی که بین وزارتخانه ها خرید و فروش میشود از محل اعتبارات مربوطه خود شان باید بخرانه دولتی عاید شود.

ماده ۳ - وزارت مالیه مجاز است برای پرداخت منظم مخارج متعلقه بودجه ۱۳۱۰ قرار داد دریافت سه میلیون تومان وجه متحرك بعنوان مساعده (موضوع قانون ۳۰ مرداد ۱۳۰۹) را بانك ملی تجدید و یا قرار داد دیگری از اول سال ۱۳۱۰ منعقد نماید و رد وجوه دریافتی با فرع آن به بانك از عواید متعلقه به سال ۱۳۱۰ بعمل خواهد آمد و نیز مجاز است برای تأدیه مخارجی که با اسعار خارجی تعهد شده و میشود معادل یکصد و پنجاه هزار لیره بطور مساعده بحساب جاری از بانكها دریافت دارد ولی یکصد و پنجاه هزار لیره مزبور اصلاً و فرعاً باید از طرف وزارت مالیه تا آخر ۱۳۱۰ از عواید همان سال بانك رد شود.

ماده ۴ - وزارت مالیه مجاز است معادل مبلغی که برای بعضی از وزارت خاتها و دوایر تابعه آنها در بودجه مملکتی به بهلوی منظور شده از عایداتیکه با اسعار خارجی دریافت می شود اسعار خارجی بپردازد ولی وزارتخانه ها و دوایر مزبوره حق ندارند علاوه بر میزان اعتباری که به بهلوی برای آنها منظور شده است از کل بودجه خود شان در سال ۱۳۱۰ تعهدی باسعار خارجی بنمایند مگر بموجب تصویب نامد هیئت وزراء.

ماده ۵ - وزارت خاتها مجاز نیستند بر عده مراتب منظوره در بودجه خود بیفزایند مگر بموجب مقررات نظامنامه ای که در حدود قوانین موضوعه از طرف دولت تصویب میشود ولی افزایش عده مراتب کوچکتر بوسیله حذیف رتبه بزرگتر مجاز است.

ماده ۶ - هیچ وجهی از خزانه دولتی نباید پرداخته شود مگر اینکه در مقابل آن برای دولت خدمتی انجام یا مالی خریداری و یا اجاره شده باشد اعتبارات مخارجی که در بودجه مملکتی یا بودجه های جزء وزارت خاتها عنواناً برای مخارج معین دیگری تصویب شده اند از این قید مستثنی هستند.

ماده ۷ - برای تجدیدنظر در تشکیلات فعلی مالیه وزیر مالیه در ظرف ۱۳۱۰ مجاز است که از مازاد اعتبارات مصوبه در بودجه کلیه ادارات و دوایر و مؤسسات تابعه وزارت مالیه که بمصارف مصوبه نرسیده باشد استفاده نماید.

ماده ۸ - وزارت خاتها مجاز نیستند قبل از اقبضای کثرتات مستخدمین کثرتات آنها را فسخ و بمبلغ بیشتری برای نوع کارهای پیش بینی شده در کثرتات تجدید نمایند.

تبصره - سال معارفی برای عقد کثرتات از ۱۵ شهریور هر سال خواهد بود و وزارت معارف مجاز است در صورت احتیاج بانقال معلمین نیز مناطق معتدله بمناطق جاریه در حدود اعتبارات خود اضافه منظور دارد.

ماده ۹ - چنانچه محقق شود مأمورینی که متصدی پرداخت مخارج ملزومات و مطبوعات و اثاثیه و سایر مصارف اداری هستند اشیائی را از حیث مقدار عمداً بیش از اقتضا و ضرورت خریداری نموده و یا از حیث قیمت صرفه دولت را رعایت نکرده اند در حکم مختلسین اموال دولتی بوده و بر طبق قوانین جزای عمال دولت تعقیب خواهند شد وزارت مالیه مأمور تحقیق قضیه و احاله بمقامات قضائی خواهد بود

ماده ۱۰ - وزارت خانهها مجازند در موقع لزوم با موافقت وزارت مالیه اثاثیه و وسایط نقلیه و ماشین آلات خود را بکمک اعتبارات مربوطه خود تبدیل باحسن نمایند موقع لزوم را باید مأمورین مربوطه با توجه بمدلول ماده (فوق) تصدیق نمایند

ماده ۱۱ - حق التدریس مستخدمین ادارات که در غیر ساعات اداری در مدارس عالیه تدریس مینمایند نباید از ساعتی ده تومان تجاوز نماید و هیچ وزارتخانه نمیتواند اجازه غیبت مستخدم را در ساعات اداری برای تدریس تجویز و تصویب نماید

ماده ۱۲ - در معاملات جزئی دولتی که محسوس است مخارج نشر اعلان مزایده یا مناقصه موضوع معامله را بر ضرر دولت تمام می نماید عمل مناقصه و مزایده با اشخاص طرف معامله حضوراً و بوسیله تحریر صورت مجلس باید انجام شود و در معاملات خیلی جزئی که دعوت اشخاص طرف معامله اقتضا نداشته باشد باید مأمورین مربوطه برای فروش و خرید سندی تهیه نمایند که بموجب آن اثبات شود فروش بمبلغ بیشتر و خرید بمبلغ کمتر مقدور نبوده است. حدود مبلغ معاملات جزئی و خیلی جزئی را هیئت وزراء معین خواهند نمود

ماده ۱۳ - حد اقل مقرری رتبه اول مستخدمین کشوری ۳۲ تومان و حد اقل رتبه قضائی پنجاه تومان میباشد

ماده ۱۴ - وزارت خانهها مکلفند نسبت بکلیه لواجیح مالی قبلاً موافقت وزارت مالیه را جلب نمایند

ماده ۱۵ - در صورتی که خدمات متفرقه یکی از منتظرین خدمت رجوع شود و حقی که برای آن خدمات دریافت میدارد بعلاوه حقوق انتظار خدمت بیشتر از آخرین حقوقی که در موقع خدمت دریافت میداشته باشد حقوق انتظار خدمت باو پرداخته نخواهد شد

ماده ۱۶ - وزارت مالیه مجاز است کرایه حمل اجناس مالیاتی و خالصجات دولتی را پرداخته و از محل فروش جنس احتساب نماید

ماده ۱۷ - وزارت مالیه مجاز است وجوهی را که من غیر حق تا آخر ۱۳۰۸ علاوه بر بدهی مدیونین و مؤدیان مالیاتی سهواً دریافت شده است پس از اثبات حق آنها از عایدات مربوطه به ۱۳۰۹ نادیه نماید

ماده ۱۸ - در صورتیکه عایدات ثبت اسناد و املاک از ماهی شصت و دو هزار و پانصد تومان تجاوز نماید وزارت مالیه مجاز است از مبلغ اضافه وصولیها تا میزان دویست هزار تومان بر بودجه ثبت اسناد در سال ۱۳۱۰ بیفزاید. در صورتیکه عایدات مزبوره در یکی از ماهها از مبلغ شصت و دو هزار و پانصد تومان کمتر باشد از اضافه وصولیهای ماههای بعد ابتدا این کسر جبران خواهد شد

ماده ۱۹ - چنانچه یکی از مشاغل کشوری یکی از صاحبمنصبان لشکری رجوع شود در صورتیکه صاحبمنصب مزبور حقوق رتبه خود را از وزارتخانه متبوعه خود دریافت دارد از حقوق شغل کشوری که باو رجوع شده معادل مبلغی که از وزارتخانه متبوعه خود میگیرد کسر خواهد شد

ماده ۲۰ - خالصه و مستغلات دولتی و باغ و عمارت و مجاری میاه بهارستان مجلس شورای ملی از پرداخت

حق الثبت که بر طبق قانون ثبت اسناد از املاک اربابی باید دریافت شود معاف خواهند بود

ماده ۲۱ - وزارت مالیه مجاز است که در مواقع لازمه عمل مساعده دادن نقدی و جنسی را بزارعیت خالصجات ادامه دهد. این قبیل مساعده هائی که روی هم رفته بیش از مبلغ و مقادیر ذیل:

تقدماً ۴۰۰۰۰ تومان غله ۲۴۰۰۰ خروار شلتوک ۱۲۰۰ خروار نخواهد بود و در ظرف یکسال باید مسترد و مستهلك شود برای بذر و خرید دواب و آلات زراعتی و توسعه امور آبیاری و فلاحتی و غیره پرداخته خواهد شد

ماده ۲۲ - فرعی که در ظرف ۱۳۱۰ بمساعده های در یافتی وزارت مالیه از بانک ملی موضوع قانون ۳۰ امرداد ۱۳۰۹ تعلق خواهد گرفت باید از اعتبار مربوطه ۱۳۰۹ پرداخته شود. و در صورت عدم کفایت اعتبار مذکور تفاوت از محل ۲۸۲۷۳۵۶ قران اعتبار مخارج جمع آوری مسکوک معیوب منظوره در بودجه ۱۳۰۹ پرداخته خواهد شد

ماده ۲۳ - وزارت مالیه مجاز است مخارج مربوطه بکار انداختن معدن شمشک را از محل ۴۲۵۰۰۰ تومان مخارج راه سازی شمشک موضوع قانون ۱۹ تیر ۱۳۰۹ بوزارت اقتصاد ملی نادیه نماید

ماده ۲۴ - وزارت مالیه مجاز است تا میزان ۲۰ هزار تومان از صرفه جوئیهای وزارت امور خارجه برای اضافه مخارج احتمالی بابت اجرت تلگرافات و خرج سفر آن وزارتخانه نادیه نماید

ماده ۲۵ - وزارت مالیه مجاز است منتهی تا مبلغ پنجاه هزار تومان حق الزحمه که بعضی از رؤساء محلی در بعضی از نقاط جهة کسک در امر وصول در سال ۱۳۰۹ از محل عواید جاری داده میشد در سال ۱۳۱۰ نیز کماکان نادیه و جنبه اعتبار آنها در هر دو سال مزبور از محل صرفه جوئی اعتبارات مخارج مملکتی تامین نماید

ماده ۲۶ - وزارت مالیه مجاز است مخارج جمع آوری مسکوک معیوب را از محل عایدات حاصل از تفاوت کسر مسکوک معیوب نسبت بمسکوک سالم پردازد و در صورت تفاضل عایدات بر مخارج مازاد را بعایدات مملکتی وارد و در صورت نقصان مابه التفاوت را از صرفه جوئی اعتبارات خرج بودجه مملکتی نادیه نماید

ماده ۲۷ - وزارت داخله در قسمت مرکزی و حکومتهای ایالات و ولایات و تشکیلات نظمی مجاز است در حدود اعتبارات مقرر هر گونه تغییری را که برای اصلاح تشکیلات خود در سال ۱۳۱۰ لازم بداند با تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی نسبت به تقسیم اعتبار مذکور بدهد

ماده ۲۸ - وزارت مالیه مجاز است برای پرداخت منظم مخارج طرق با بانک قرار دادی جدا گانه برای دریافت تدریجی يك میلیون تومان اعتبار متحرك منعقد نماید که منتهی تا آخر سنه ۱۳۱۰ مبلغ فوق بضمیمه فرع آن از محل عایدات راه بیانک مزبور مسترد گردد

ماده ۲۹ - پرداخت وجهی از اعتبار دیون داخلی و تعهدات دولت که در بودجه مملکتی منظور گردیده است در هر موردی نسبت بدیون معوقه موکول بتصویب مجلس شورای ملی و نسبت بتعهدات دولت که در بودجه های مربوطه دارای اعتبار مصوب بوده است موقوف بتصویب هیئت وزراء میباشد

ماده ۳۰ - صرفه جوئی سال ۱۳۰۸ بعایدات سال ۱۳۱۰ مملکتی منتقل میشود و پنجاه هزار تومان از آن بکسر احتمالی مخارج تشکیلات امنیه در ۱۳۱۰ تخصیص داده خواهد شد

ماده ۳۱ - وزارت مالیه مجاز است آنچه از مبلغ پنجاه هزار تومان که بموجب قانون ۱۲ بهمن ۱۳۰۹ برای مصارف عمران لرستان تصویب شده باقی مانده باشد در سال ۱۳۱۰ برای همان مصرف مورد استفاده قرار دهد

ماده ۳۲ - مجلس شورای عالی به کمیسیون بودجه اختیار میدهد که بودجه های تفصیلی ۱۳۰۹-۱۳۱۰ مؤسسه انحصار تبرک و دخانیات را که بکمیسیون بودجه دوره قنینه گذشته داده شده بود و اصلاحاتی را که در بودجه ۱۳۰۹ وزارت مالیه مورد احتیاج باشد رسیدگی و تصویب نماید. این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه بیست و هشتم اسفند ماه یک هزار و سیصد و نهمین تصویب مجلس شورای ملی رسید.

قانون

راجع به اضافه اعتبار معارف فارس و بنادر درشش ماهه آخر سال ۱۳۰۹-۱۳۱۰
ماده واحده - به وزارت مالیه اجازه داده میشود مبلغ دو هزار و نهصد و چهل تومان اضافه اعتبار معارف جنوب را در شش ماهه آخر ۱۳۰۹ از محل چهارده هزار و چهارصد تومان اعتبار تکمیل و تأسیس مدارس فارس و بنادر که بر طبق تصویب کمیسیون بودجه دوره هفتم بمعارف آن حوزه تخصیص داده شده است پرداخت نماید. این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و هشتم اسفند ماه یک هزار و سیصد و نهمین تصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر